

[Kristian Nygaard.]

deres Understøttelse, fordi de var, ja, hvad skal jeg sige, for gamle til at sidde paa Skolebænk.

En saadan Opfattelse af Spørgsmaalet angaaende Understøttelsen til vore Højskoler er Det radikale Venstre ikke Tilhænger af, og jeg forstaaer indtil videre heller ikke, at Venstre er det, da jeg gaar ud fra, at et ret stort Antal af Venstres Rigsdagsmænd har været Højskoleelever og derfor meget vel ved, at det i Almindelighed er saaledes, at de ældste Elever faar størst Udbytte af Højskoleopholdet.

Af Landbrugsskolernes 2 606 Elever var 581 over 25 Aar; det er ca. 22 pCt., saa der har været forholdsvis flere ældre, end der er paa Højskolerne. For Husholdningskolernes Vedkommende var af 1 543 Elever de 128 over 25 Aar.

Med Hensyn til § 2 vil jeg gerne spørge, om det er Mening, at Besvarelsen af de 4 Spørgsmaal, som dèr er stillet, skal afløse alle de Oplysninger, dèr nu kræves for at komme i Betragtning.

Af de 4 Spørgsmaal er Nummer 2 i hvert Fald noget ganske nyt. Det lyder saaledes — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere det:

„Erklæring fra Kommunalbestyrelsen i egen og Forældres Opholdskommune om, at Ansøgeren ud over egne opsparede Midler ikke er i Besiddelse af en Kapital paa over 5 000 Kr.“

Hvorfor skal man nu have to Erklæringer, dersom Ansøgeren og Forældrene ikke bor i samme Kommune? Kunde een ikke være tilstrækkelig? Det maa den jo alligevel være i de Tilfælde, hvor Forældrene er døde. Og hvad angaar dette, at 5 000 Kr.s Kapital ud over, hvad man selv har opsparet, i alle Tilfælde skal være en Hindring for at faa Understøttelse til et Højskoleophold, synes jeg ikke, at man kan lovfæste en saadan Bestemmelse. Der kan være adskillige svagelige Mennesker, der meget vel kan trænge til en Pengehjælp til et Skoleophold, selv om de har en Renteindtægt paa godt et Par Hundrede Kroner aarligt.

I Forslagets § 3 er der en Bestemmelse, der afgjort gaar i den rigtige Retning, men jeg synes ikke, den er vidtgaaende nok. Det er Bestemmelsen om, at Ansøgningen skal være indsendt inden 1. August til Vinterskolen og inden 1. Februar til Sommerskolen. Det har hidtil været saadan, at Ansøgningerne skulde være indsendt en Maaned tidligere, altsaa henholdsvis 1. Juli og 1. Januar. Dog har Ansøgninger,

der har været indsendt til Skoleraadene senest en Maaned, før Skolerne aabnede, kunnet komme i Betragtning, idet en Femtedel af Pengene først maatte uddeles i den sidste Maaned, før Skolerne aabnede. Adskillige Forhold er Skyld i, at ikke saa faa unge bestemmer sig for at tage paa en af de omtalte Ungdomsskoler langt nærmere ind imod Tiden for Kursusets Begyndelse, end man gjorde tidligere, da man ofte et helt Aar i Forvejen havde taget Bestemmelse om Højskoleopholdet. Ansøgningsfristen maa derfor gøres saa kort som muligt, og Undervisningsministeriet maa drage Omsorg for, at Behandlingen af Ansøgningerne foretages inden for en rimelig Tid.

I § 3 foreslaar Venstre endvidere, at Skoleraadene skal stille Forslag om Understøttelsens Størrelse i hvert enkelt Tilfælde, hvorefter Ansøgningerne sendes til Undervisningsministeriet, der, saa vidt jeg forstaaer, skal træffe Afgørelse om, hvorvidt Ansøgningen er bevilget, og give Ansøgeren Meddelelse derom. Det er vel saaledes at forstaa, at Beløbet, som Skoleraadene foreslaar, kan ændres i Undervisningsministeriet, men jeg vil dog gerne stille det Spørgsmaal til den ærede Ordfører for Partiet Venstre, om det er Hensigten.

Med Hensyn til § 4, hvor man foreslaar, at Understøttelsen skal udgøre fra $\frac{1}{3}$ til $\frac{4}{5}$ af, hvad Undervisningen og Opholdet koster, da behøver det ikke at give større Understøttelsesbeløb end dem, der nu uddeles; det vil jo afhænge af, hvor mange kvalificerede Ansøgere der melder sig. Saa længe Understøttelsesbeløbet ligger fast, vil Antallet af Ansøgere faa Indflydelse paa Understøttelses Størrelse. Vi maa tilstræbe, at Forholdene bliver saaledes, at enhver, hvis økonomiske Forhold berettiger dertil, er sikker paa en ganske bestemt Hjælp fra Statens Side; jeg har det bestemte Indtryk, at som det har været hidtil, har det i adskillige Tilfælde været rent tilfældigt, om Ansøgeren har faaet Understøttelse eller er blevet afvist.

Ser vi paa Understøttelsen til Højskolernes, Landbrugsskolernes og Husholdningskolernes Elever i Skoleaaret 1935—36, ser vi, at 3 040 af 6 366 Højskoleelever eller 48 pCt. fik Understøttelse. Hvor meget hver især har faaet, kan vi vel kun faa oplyst hos Skoleraadene, men det kunde unægtelig have sin Interesse at se, hvor forskelligt i øvrigt ligestillede unge er blevet behandlet, og jeg haaber, at vi i Udvalget kan faa disse Oplysninger. Af Landbrugsskolernes 2 606 Elever fik 929 Understøt-